

Norges Jeger-
og Fiskerforbund

Felles innspill til energi- og miljøkomiteen om friluftsliv-, natur- og miljøkriterier for tidlig avslag for vindkraft på land.

På bakgrunn av høring og diskusjoner i energi- og miljøkomiteen 10.mai vil organisasjonene med dette legge frem et omforent forslag til kriterier for tidlig avslag og konsesjonstildeling.

Vår hensikt er at kriteriene skal utgjøre en konkret skranke for særskilt viktige hensyn som alltid skal vurderes og ligge til grunn for vurdering av lokalisering av vindkraft (for utbygger og kommune), samt ligge til grunn for tidlig avslag hos konsesjonsmyndighetene.

I praksis vil dette utgjøre en første grov-sortering for uegnede lokaliteter for utbygging, som kan bidra til raskere og mer ryddige prosesser for utbyggere. Ved at områder som innehar disse gitte kriteriene er slått fast som uønsket/uegnet for utbygging vil prosessen bli mer forutsigbar for både utbygger, plan- og konsesjonsmyndighet, og sivilsamfunnet. Alle involverte slipper med dette å kaste bort tid på prosjekter som trolig blir avvist, eller må klagebehandles. Organisasjonene mener dette vil bidra til både mindre konflikt, raskere prosesser, og mindre kostnader. Og ikke minst til ivaretagning av verdifull natur i samsvar med naturavtalen.

En del av kriteriene/forholdene vi har listet vil ikke bli avdekket før konsekvensutredning er gjennomført. Vi mener dermed kriteriesettet også vil bidra til å styrke konsekvensutredningsprosessen ved at det blir tydeliggjort og forutsigbart hvilke konsekvenser som ikke er akseptable i norsk natur, og som må vektlegges ved vurdering av konsesjonstildeling.

Kriteriesettet er ikke ment å være uttømmende, det representerer noen minimumshensyn som må ivaretas og forankres juridisk. Det kan foreligge andre hensyn, til blant annet lokalt, eller regionalt viktige tema med mer som tilsier at en utbygging ikke er ønskelig, men dette vil måtte vurderes i planprosessen, eller konsesjonsprosessen som før.

Flere organisasjoner vektlegger også andre tema, som for eksempel vindkraftutbygging i urfolks områder. Disse punktene kan leses i våre individuelle innspill. Følgende liste er våre felles anbefalinger til kriterier som omhandler friluftsliv, natur og miljø.

Direkte konflikt eller forringelse av følgende områder skal ligge til grunn for tidlig avslag og konsesjonstildeling:

- Verneområder og INON-områder med buffersoner.
- Store sammenhengende naturområder med urørt preg, truede naturtyper, nasjonalt og regionalt viktige friluftslivsområder, og utvalgte kulturlandskap.
- IBA-områder, viktige leveområder og trekkområder for ansvarsarter, truede og prioriterte arter som blant annet villrein.
- Myr og annen våtmark, torvmark og karbonrik skog.

Organisasjonene vurderer det på nåværende tidspunkt som prosessuelt ryddigst å innarbeide disse kriteriene i en **forskrift for vindkraft på land**, (som åpnet for i proposisjonens forslag til endring i pbl. § 12-1) som også bør ivareta saksbehandlingsregler, samordning med mer. Ved rask utarbeiding og høring av forskriften vil den kunne ligge til grunn for ny behandling av vindkraft i løpet av høsten 23.

På sikt mener vi at det er hensiktsmessig å innarbeide tilsvarende overordnede kriterier også i selve energiloven, som da i tillegg bør gjelde øvrig energiutbygging som blant annet bakkemonterte solkraftanlegg.

I tillegg til å ivareta de hensynene knyttet til natur- og friluftsliv som organisasjonene representerer, vil vi fremheve NVEs egen vurdering av behovet for juridisk forankring av kriterier for tidlig avslag, samt kriterier for når det bør gis konsesjon/avslag i deres rapport nr 3/2020 – *konsesjonsprosessen for vindkraft på land*, kap. 3.7.9 *Hjemmel i energiloven for tidlig avslag*, og kap. 3.7.12 *Klarere kriterier i energiloven for tildeling av konsesjon*.

Forslag til vedtak/ny ordlyd Pbl § 12-1 nytt fjerde og femte punktum:

Departementet skal gi forskrift om samordningen mellom reguleringsplanprosessen for vindkraftanlegg og konsesjonsbehandlingen etter energiloven. *Forskriften skal også ivareta hensyn til viktige og sårbare natur-, kultur-, og friluftslivsområder.*

Forslag til anmodningsvedtak om vindkraftforskrift:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med et forslag til vindkraftforskrift som skal inneholde saksbehandlingsregler, hensyn til natur-, kultur- og friluftslivsverdier med kriterier for tidlig avslag og konsesjonstildeling, og retningslinjer for samordning mellom myndigheter, sektorlover og internasjonale direktiver og konvensjoner.

Følgende områder/kriterier bør tillegges særskilt hensyn, og direkte konflikt eller forringelse av disse skal ligge til grunn for tidlig avslag og konsesjonstildeling:

- Verneområder og INON-områder¹ med buffersoner,
- Store sammenhengende områder med urørt preg, truede naturtyper, nasjonalt og regionalt viktige friluftslivsområder, og utvalgte kulturlandskap.
- IBA-områder², viktige leveområder og trekkområder for ansvarsarter, truede og prioriterte arter som blant annet villrein.
- Myr og annen våtmark, torvmark og karbonrik skog.

Med hilsen

Siren Juliussen
Rådgiver, naturforvaltning
Den Norske Turistforening

Sverre Lundemo
Fungerende leder landmiljø
WWF Verdens naturfond

Kjetil Aa Solbakken
Generalsekretær
BirdLife Norge

Siri Parman
Fagsjef
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Truls Gulowsen
Leder
Norges Naturvernforbund

Christian Steel
Generalsekretær
Sabima

Hans Erik Lerkelund
Fagsjef naturforvaltning
Norsk Friluftsliv

¹ Inngrepsfrie Naturområder. <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/naturkartlegging/Inngrepsfrie-naturomrader/>

² Important bird and biodiversity areas. <https://www.birdlife.no/prosjekter/iba/>